

Årsberetning 2020

Dansk Ledningsejerforum (DLF)

Dansk Ledningsejerforum:

Er et fælles samarbejdsorgan for ledningsejere, der har til formål at fremme samarbejdet blandt ledningsejere, mellem ledningsejere og offentlige myndigheder og andre organisationer.

Fremmer brug af fælles retningslinjer og udøver oplysningsvirksomhed til gavn for ledningsejere og samfundet som helhed i forbindelse med etablering og drift af ledningsanlæg.

Dette samarbejdsorgan skal samtidig fungere som en kontaktmulighed for diverse eksterne samarbejdspartnere med henblik på behandling af forespørgsler mv.

Endvidere vurderer og kommenterer samarbejdsorganet på eget initiativ lovforslag, normer osv.

Medlemmer af Dansk Ledningsejerforum:

Medlemmerne er repræsenteret via deres brancheforeninger, bortset fra tdc net. Dansk ledningsejerforum repræsenterer direkte og indirekte ca. 5.000 ledningsejere, der i runde tal fordeler sig således:

Tdc net:	Naturgasselskaber:	Fjernvarme-Selskaber:	El-selskaber:	Spildvands-Selskaber:	Vandselskaber:	Antenneforeninger:
1	1	400	40	71	1850	2000

Organisation

Dansk Ledningsejerforum består af et Fællesudvalg, to faggrupper samt en ERFA-gruppe.

Faggrupper og ERFA-gruppe er opdelt i følgende emner:

- ledningsregistrering
- forebyggelse af graveskader
- gæsteprincippet (ERFA-gruppe)

I Fællesudvalget drøftes emner af overordnet karakter, og Fællesudvalget koordinerer og uddelegerer opgaver til faggrupperne. Faggrupperne kan også tage sager op på eget initiativ.

Fællesudvalget kommunikerer gennem egne organisationer og via Dansk Ledningsejerforum's hjemmeside. På hjemmesiden findes oplysninger om foreningen samt materiale fra faggrupperne. Endvidere kan medlemmer af udvalg og faggrupper finde referater mv. på den begrænsede del af hjemmesiden.

Opdateret organisationsplan er indsat som bilag sidst i dette dokument. Her er endvidere vist hvilke eksterne arbejdsgrupper og udvalg, som Dansk Ledningsejerforum er repræsenteret i. Desuden er navne på repræsentanterne i Fællesudvalget anført.

Fællesudvalget

Fællesudvalget er det samlede udvalg i Dansk Ledningsejerforum (DLF), og der afholdes normalt 4 møder om året i dette forum. Her involverer udvalget sig direkte i enkelte emner/sager og uddelegerer andre sager til de relevante faggrupper. Der afholdes hvert andet år et seminar, hvor Dansk Ledningsejerforum tager aktuelle emner op til drøftelse mellem alle arbejdsgruppernes medlemmer.

I 2020 har der været afholdt 3 møder. På grund af Corona-virus har møderne været af begrænset omfang og via video. På møderne har vi haft fokus på den gældende strategiplans fire hoved arbejdsområder:

- gæsteprincippet
- LER/samgravning
- Nyt uddannelsesprogram/kursustilbud
- DLF og omverdenen - synlighed

Derudover har FU bl.a. drøftet:

- Klimatilpasning/kystsikring
- Kommuners anvendelse af metode 2 eller 4 ved reetablering

Der var planlagt et strategiseminar, som normalt afholdes hvert 2. år, men vi har været nødt til at udskyde seminaret til 2021. I det hele taget har aktiviteterne i DLF været begrænset p.g.a. Corona.

Gæsteprincippet

I 2020 har der ligesom i tidligere år været en del sager om håndtering af gæsteprincippet. DLF har igen i år henvendt sig til KL om kommunernes anvendelse af gæsteprincippet på egne arealer. Målet er fælles retningslinjer for administrationen af forsyningsinfrastruktur på og i kommunale arealer. Ind til videre har der ikke været nogen reaktion fra KL. Ud fra et ledningsejer synspunkt er det vigtigt at få en afklaring. DLF vil derfor undersøge alternative muligheder for at få spørgsmålet på dagsordenen.

DLF har behandlet sagen vedr. Aalborg Kloak A/S, som tabte i Landsretten d. 4. juni. Vi har afgivet en støtteerklæring for at få sagen prøvet i Højesteret. Sagen drejer sig om en gammel landvæsenskommissionsafgørelse, hvor der er er tinglyst en servitut, men det kan ikke bevises, at der er betalt erstatning. Aalborg Kloak har nu i november 2020 fået tilladelse til at prøve sagen ved højesteret.

Dansk Fjernvarme oplever, at der hos kommunerne ikke er vilje til at give plads til at få rullet ny infrastruktur ud. Det er problematisk bl.a. i lyset af 70 - pct. målsætningen. Det kunne derfor være en fordel, at det fremgår tydeligt af planloven, at det er et hensyn, der skal indtænkes i kommuneplanlægningen.

DLF overvejer at tage området op som et fokuspunkt i DLF og evt. rette henvendelse til KL.

Problematikker omkring gæsteprincippet har i det hele taget fyldt en del på årets mødet, der kan nævnes:

Kriegers Flak-sagen afventes fortsat en dom – er det muligt at ekspropriere på ikke-gæst - vilkår.

Greve Kommune og Banedanmark - konflikt. Der bør arbejdes for, at der i fremtidige anlægslove blive indskrevet en ekspropriationshjemmel direkte i loven.

Sagen om Sunds Omfartsvej er afsluttet og står ved magt. Reglen er, at hvis du ligger på ikke-gæsteprincip og skal flyttes, bevarer du din status som ikke-gæst på det nye areal. Det forsøger Letbanen at udfordre. Evida og Hofor er gået ind i den sag.

LER2

LER 2.0 er nu gået i drift. SDFE har afholdt møde i maj for implementering. Et seminar er afholdt i regi af DANVA.

Der er ikke mange, der bruger LER 2 endnu, bla på grund af kortvieweren, der ikke fungerer tilfredsstillende, samt mangel på indlagte data. SDFE har indkaldt til et nyt møde, med fokus på vieweren.

Det viser at vores henvendelse til SDFE har båret frugt. Det arbejdes der med og DLF deltager i arbejdet (faggruppen for ledningsregistrering).

Uddannelse

Faggruppen til forebyggelse af graveskader tillige med fællesudvalget har haft uddannelse på dagsordenen. Dette ud fra ønsket om, at der hurtigst muligt kommer et fornuftigt uddannelsesstilbud til maskinfører omhandlende graveskader. Det giver ikke mening at ledningsejere i udbudsmateriale kræver at maskinførerne skal have gennemgået kursus i graveskader, hvis ikke der udbydes kurser.

Der har igen i år været dialog med kursusudbyder. På DLF-seminaret i juni 2018 blev der givet et klart signal til kursusudbyder om at komme op i gear. En gentagelse af dette signal blev atter fremført ca. et år efter i forsommeren 2019. BAI har bevilliget penge til at revidere kursusmaterialet. Der har været holdt møder med Mercantec om emner og oplæg til nyt kursus. Planen var, at et revideret kursus skulle være i gang i år og at Mercantec skulle fortælle om det på DLF-seminaret, som desværre måtte aflyses. Ligeledes er der ikke kommet melding fra Mercantec, om de er parat.

Ny hjemmeside

Den nye hjemmeside gik i luften den 27. marts 2020. Den gamle hjemmeside var ret forældet og vanskelig at vedligeholde. Vi satte derfor en lille gruppe i gang med at få designet en ny under ledelse af Mette Hornemann. Vi håber, at alle får glæde af den. Som tidligere vil der for offentligheden være adgang til DLF's arbejdsområder, kontaktpersoner, samt adgang til en række dokumenter relevant for ledningsret og ledningsarbejde.

Forsyningernes deltagelse i kystbeskyttelse og klimatilpasning

Sidst på året 2019 behandlede fællesudvalget for første gang forsyningernes økonomiske deltagelse i forbindelse med finansiering af kystbeskyttelse. Kystdirektoratet har udarbejdet vejledning. Vi kan konstatere at de enkelte kommuner har forskellige modeller for hvorledes de skruer betalingspakken sammen. En sag fra Solrød er endt med et lille gebyr som bidrag. Nogle medlemmer har valgt at betale. Der er endnu ikke sket afgørelser i andre sager, der har været rejst.

DLF vil fortsat have emnet med på møderne, da det vil kunne give alvorlige økonomiske konsekvenser for medlemmerne. Klimatilpasninger følges også nøje.

Ledningsgrave – anvendelse af metode 2 eller 4

Vejdirektoratet har udarbejdet nye AAB og SAB for ledningsgrave i 2018. Vejreglerådet har igangsat at udarbejde Håndbog for ledningsgrave, og DLF er med i dette arbejde.

En væsentlig ting i forbindelse med etablering af ledningsgrave er den efterfølgende retablering. I den forbindelse er der flere forskellige standardiserede retableringsformer, alt efter den aktuelle trafikbelastning m.m.

I Gentofte kommune kræver vejmyndigheden konsekvent at der skal anvendes en retableringsmetode uanset placering eller størrelse. En retableringsform, der betyder at ledningsejeren ikke kan foretage slut retablering med det samme.

DLF sendte et brev til Vejdirektoratet om kommunernes pålæg om retableringsmetode efter gravearbejder. De har svaret, at de ikke kan give en udtalelse, men giver nogle veje frem, som DLF nu vil forfølge. Efter DLF's opfattelse giver kommunerne flere steder pålæg, der ikke stemmer overens med hverken retspraksis eller vejledning.

Høringer

DLF har afgivet et svar vedr. ændring af bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem LER. Vi tilsluttede os ønsket, men kom med nogle henstillinger til forbedringer og et ønske om at LER-følgegruppen vil tage fat på en drøftelse af hvorvidt alternative gebyrmodeller kan fremme brugen af LER.

Nye deltagere i DLF

Lars Gadegaard repræsenterer DANVA i Fællesudvalget og afløser Kristian Friis, der forlader DANVA i løbet af 2020.

Der er i løbet af året sket en udskiftning af TDC's repræsentant i No Dig ordningen og i faggruppe for graveskader.

Faggruppe for ledningsregistrering

Der har været afholdt 3 møder i faggruppen. Det helt store tema i 2020 har været LER. Diskussioner om bekendtgørelse herunder datamodellen, samgravningsmodul m.m.

Faggruppe for forebyggelse af graveskader

Der har ikke været afholdt møder i faggruppen. Fokus har været uddannelse. Hvordan kan vi sikre os, at der bliver udviklet nyt kursusmateriale og udbudt kurser.

ERFA-gruppe vedr. gæsteprincippet

Der har ikke været afholdt fysiske møder i 2020, men flere sager i gang.

No-Dig ordningen

No-Dig ordningen er en kontrolordning under Dansk Byggeri for styret underboringer. Kontrolordningen skal sikre at de udførende til hver en tid opfylder de standardbetingelser og procedurer som er opstillet i kontrolordningen. Ud over DLF har en række andre forsyningsvirksomheder repræsentanter i kontrolordningen.

Borefirmaerne har i dag en digital borerapport, som ca halvdelen af de tilsluttede firmaer anvender. Man har anvendt den et stykke tid og har i den periode konstateret u hensigtsmæssigheder, som alle er enige om bør rettes for at rapporten fungerer.

Man diskuterede de økonomiske forhold, da en rettelse af digital version kan komme til at koste ret meget (50-100.000 kr.). Alternativt skal repræsentanter for borefirmaerne undersøge om der findes andre systemer /platforme (internationalt) der kan dække det danske behov.

Umiddelbart var forventningerne ikke store ud fra de aktuelle erfaringer.